

Interreg

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Slovensko – Česko

FOND MALÝCH
PROJEKTOV

ER BBK
EUROREGIÓN BÍLÉ - BIELE KARPATY

Projektová činnost Svaz měst a obcí ČR

Martina Woolfe

Obsah

- 1) Svaz měst a obcí České republiky
- 2) Projekt Safety4TMF
- 3) Projekt Localience
- 4) Projekt Smart Communities Network

Svaz měst a obcí České republiky

- Předchůdce vznikl roku 1907 jako Svaz českých měst v království Českém
- Povinným připomínkovým místem pro legislativu týkající se měst a obcí
- Aktuálně 2 840 obcí, tj. 45,16% z celkového počtu obcí, 80,84% počtu obyvatel

Organizační struktura

- Sněm – Předsednictvo (Předseda) – Rada + Výbory a Komise
- Výkonný ředitel – Kancelář Svazu (SOM, LPS, SRRZVP) +-20 zaměstnanců

Hlavními cíli jsou:

- Prosazování společných zájmů měst a obcí ČR
- Podílí se na přípravě právních předpisů vztahující se k místní samosprávě
- Informuje a vzdělává zastupitele a pracovníky místních samospráv

Svaz měst a obcí České republiky

- Pořádání svazových akcí

- Celostátní finanční konference – největší konference, konaná jednou ročně
- Další konference, v roce 2024 např. Konference město a jeho architektura, Konference dobrá obec dělá dobrou školu, Konference obec dobrým hospodářem, Konference energetiky a odpadového hospodářství
- Regionální rozvoj – Výbor regionů, mezinárodní spolupráce, projektová činnost
- Řada dalších jednání, workshopů, vzdělávacích akcí, apod.

[Více informací na www.smocr.cz](http://www.smocr.cz)

Projekt SAFETY4TMF

Brumadinho, Brazilie, 2019

[Terrifying moment of Brazil dam collapse caught on camera - YouTube](#)

UNIVERSITY OF OSTRAVA
FACULTY OF MEDICINE

Interreg
Danube Region

 SAFETY4TMF

Co-funded by
the European Union

SMO
UNION OF TOWNS AND MUNICIPALITIES
OF THE CZECH REPUBLIC

Připomínka: některé důležité nehody odkališť:

Stava, 1985

Baia Mare 2001

Brumadino 2019

Případová studie:

BAIA MARE

30. ledna 2000 v Baia Mare (Rumunsko)

největší sladkovodní katastrofu ve střední a východní Evropě.

Téměř 100 000 m³ kyanidem a těžkými kovy kontaminované kapaliny uniklo do potoka Lupus, dostalo se do řek Szamos, Tisza a nakonec i do Dunaje, kde zabilo stovky tun ryb a otrávil pitnou vodu více než 2 milionům obyvatel Maďarska.

UNIVERSITY OF OSTRAVA
FACULTY OF MEDICINE

Interreg
Danube Region

SAFETY4TMF

Co-funded by
the European Union

SMO
UNION OF TOWNS AND MUNICIPALITIES
OF THE CZECH REPUBLIC

Baia Mare, Romania ~ 2000

Kolontár (Ajka), Maďarsko 4.10.2010: "Redsludge" tragédie

Dne 4. října 2010 došlo k úniku "červeného bahna" v důsledku havárie odkaliště v závodě na zpracování hliníku v Maďarsku. Červené bahno hnané vodou z rybníka zaplavilo po proudu 2 vesnice a potokem se dostalo do Dunaje, cca 160 km kontaminováno.

Zdroj: C. Zanbak, zpráva TCMA₉

Post-Failure Aerial View of the Ajka Tailings Pond (Oct. 2010)

Apparently,
about 10% of the tailings solids were washed-out by scouring effect of the run-away water.

Please note the "vortex in the tailings" and the "diagonal fracture" on the North Dike (for their relevance in the triggering mechanism of the failure).

MTI

Kolontár (Ajka), Maďarsko

Dopady havárie

index

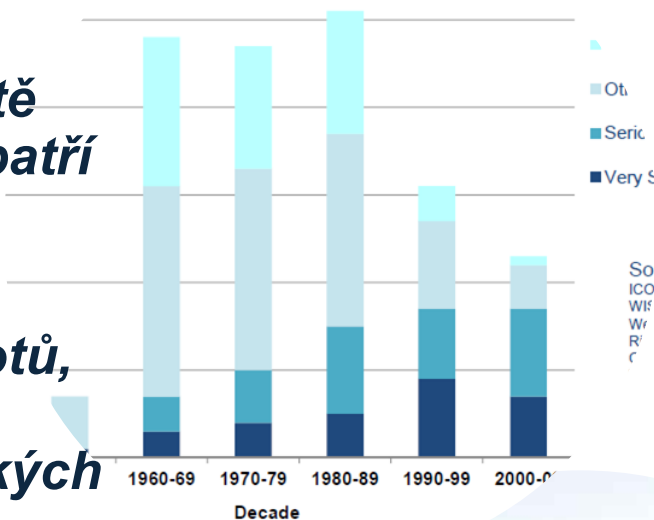
Úvodem...

Satelitní snímky ukazují, že odkaliště (TMF – tailing management facility) patří k největším lidmi vytvořeným strukturám na Zemi.

Jejich bezpečnost pro ochranu životů, životního prostředí a majetku je v dnešních těžebních a zpracovatelských provozech nezbytně nutná.

Přesto došlo k významnému počtu nehod na odkalištích, a i když se celkový počet nehod na TMF snižuje, četnost závažných nehod roste.

Proto se státy, komunity, těžební průmysl a mezinárodní instituce spojují, aby zlepšily bezpečnost a zajistily udržitelnost včetně hospodářského růstu.

Projekt Safety4TMF - obsah

- Financování z dotačního programu Interreg Danube spolufinancovaný EU, období 1.1.2024 – 30.6.2026
- Zlepšení prevence, připravenost a činnosti pro předcházení či zvládnání katastrof souvisejících se správou odkališť
- Projektový leader Maďarsko
- Sedmnáct partnerských organizací z deseti zemí – Maďarsko, ČR, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Moldavsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Srbsko
- Za ČR jsou projektovými partnery Ostravská Univerzita a Svaz měst a obcí České republiky

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

SAFETY4TMF

OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA
LEKÁRSKÁ FAKULTA

SMO

UNION OF TOWNS AND MUNICIPALITIES
OF THE CZECH REPUBLIC

Naše cíle

Budeme usilovat o:

- Zhodnocení bezpečnosti odkališť a rizik pro obyvatelstvo
- Mezinárodní porovnání přístupu k odkalištím a přenos dobré praxe
- Zmapování legislativní situace a identifikace případných nedostatků v legislativě
- Stanovení úrovně krizového řízení s ohledem na možné havárie
- Spolupráci v oblasti mezinárodních přenosů havárií

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

SAFETY4TMF

OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA
LEKÁRSKÁ FAKULTA

S M O

UNION OF TOWNS AND MUNICIPALITIES
OF THE CZECH REPUBLIC

Úvod projekt Localience

- S celosvětovou změnou klimatu souvisí stále se zvyšující výskyt přírodních katastrof
- Tato problematika otevírá novou oblast působení pro veřejné zdravotnictví, a tou je
- **Ochrana veřejného zdraví při přírodních katastrofách**

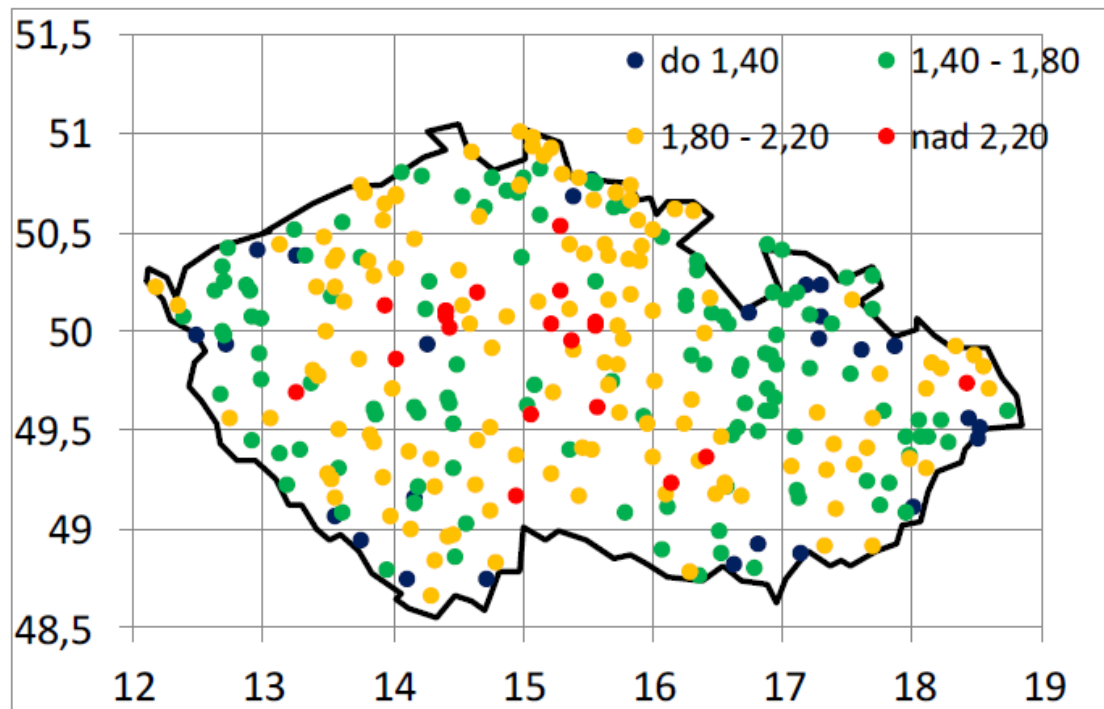
Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

LOCALIENCE

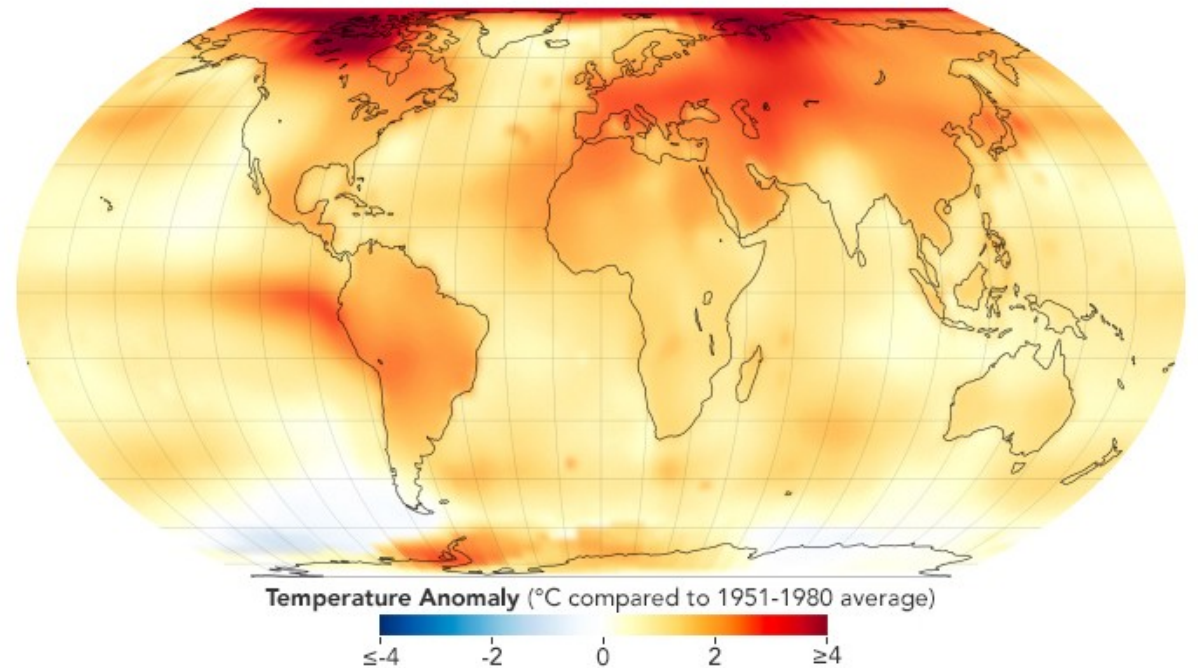
Změna klimatu – opravdu existuje?

Obr. 1 Zvýšení průměrné roční teploty vzduchu (°C) na území ČR za období 1961 až 2017

Vzrůst průměrné teploty v ČR 1961-2017

Zdroj: ČHMÚ

Rok 2023: teplotní odchylka proti 1951-1980; Nejteplejší rok známé historie; Zdroj: NASA

*S rostoucí teplotou roste
extremita počasí –
povodně, bouře, sucho,
horko, lesní požáry...*

Naše reakce: Projekt LOCALIENCE

Rozvoj odolnosti - resilience na místní úrovni vůči hrozbám, které představují extrémní povětrnostní jevy v důsledku změny klimatu

Mezinárodní spolupráce:

- Maďarsko (hlavní řešitel)
- Rakousko
- Česko
- Slovinsko
- Polsko

LOCALIENCE - řešitelé za ČR

- Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky
 - Partnerská organizace: *Svaz měst a obcí České republiky, MŽP*
- Lékařská fakulta Ostravské univerzity
 - Partnerská organizace: *Český hydrometeorologický ústav*

Ministerstvo životního prostředí

Vstupní úvaha k projektu LOCALIENCE

- Při vypuknutí živelné pohromy podléhá řešení mimořádné situace **centrálnímu plánování**, ale lokální úroveň zaostává
 - Stejně tak i komunikace mezi profesionálními a neprofesionálními složkami, které se podílí na řízení katastrof
 - Podceňovaná prevence
- Obcím schází dostatečná informovanost, připravenost, jasné kroky, jak **Včetně možných zdravotních a sociálních problémů**
- ...
souvislosti s přírodními katastrofami

CÍLE PROJEKTU a naše cíle k podpoře veř. zdraví

- Vypracování plánu pro zvýšení resilience a soběstačnosti jednotlivých správních celků na lokální úrovni. **Zahrnutí zdravotních a sociálních služeb**
- Odhalení slabých míst v lokálním plánování při přírodních katastrofách. **Zahrnutí zdravotnictví v širším kontextu do snižování rizika katastrof (DRR).**
- Poskytnutí konkrétních kroků a opatření pro prevenci a řešení mimořádných situací **včetně zahrnutí dobrovolníků, vzájemné pomoci a budování platformy DRR**
- Zvýšení informovanosti vedení a obyvatel obcí o problematice klimatických změn a s **tím souvisejících možnostech ohrožení zdraví**
- Zvyšování resilience jednotlivých územních celků jako samostatných subjektů
- Snaha o jednoduchost, proveditelnost, snadnou aplikovatelnost do praxe

Projekt Smart Communities Network

- Projekt podporovaný Evropskou komisí, momentálně probíhá ve 22 členských státech
- SCN – Smart Communities Network je evropská platforma zaměřená na zapojení měst a obcí v EU do oblasti digitální transformace. Konkrétně se zaměřuje na města a místní komunity v počátečních fázích jejich cesty k digitální transformaci
- Úkolem Svazu bude především informovat místní samosprávy prostřednictvím svých komunikačních kanálů a podpořit je v získávání potřebných znalostí a zkušeností v oblasti digitalizace.
- Hybridní seminář + online školení

Děkujeme za pozornost 😊